דרשוני כרך א — שבע למדו תורה

שבע למדו תורהדנה פולבר

'אין חכמה לאשה אלא בפלך' (בבלי, יומא סו, ע"ב)

שבע למדו תורה בכיתה אחת: לאה, רחל, יעל, הַיַלדה מתֵבֵץ, בת יפתח ומיכל. ואף רות המואביה.שמעו מפי רבן: 'אין חכמה לאשה אלא בפלך'. ומשום שאין מוסרין דברי תורה לנשים שמעו שיעורן רק פעם אחת, ואילו פירוש לא שמעו.

לאה ורחל למדו מיואב: מה 'מחזיק בפלך' (שמואל ב' ג, כט) של יואב אינו אלא 'מחזיק במשען', אף בחייהן פלך הוא משען. לאה תפסה פלך הודיה, רחל תפסה פלך שתיקה.יעל לא הצטיינה בעבודות הבית וכליו, ובלבלה בין כלי לכלי. זכרה: 'אין לאשה חכמה אלא ביתד' – מיד תפסה יתד ומחקה ראש סיסרא.הַיַלדה מתֵבֵץ גדלה והפכה לאשה ועל פי השמיעה זכרה: 'אין חכמה לאשה אלא בפלח' – אחזה פלח רכב ומחצה ראשו של אבימלך.בת יפתח, כמוה כבן עזאי חשקה נפשה בתורה, אך בגלל הפלך שהועידו לה, לא מצאה פתח לתשוקתה. נתייאשה ומסרה נפשה למות.מיכל המשיכה ללמוד, ואף תפילין הניחה. זכרה היטב והבינה היטב. בזה בלבה. רות המואביה קיבלה כפשוטו. החלה לעבוד בשדה ובבית, לפרנס עצמה וחמותה, עד שיצא שמה בבית לחם כאשת חיל. המשיכה עד שחשדה: כלום יש עוד מובנים לפלך? בדקה ומצאה: פלך שהוא מחוז, פלך שהוא נשיאות, פלך שהוא מלכות. דרשה וקיימה, והעמידה שושלת מלכות.

מחזיק במשען – על פי מצודת ציון לשמואל ב' ג, כט. לאה תפסה פלך הודיה, רחל תפסה פלך שתיקה – בראשית רבה עא, ה. מיד תפסה יתד – על פי שופטים ד, כא. אחזה פלח רכב – על פי שופטים ט, נג. כמוה כבן עזאי – על פי בבלי, יבמות סג, ע"ב. נתייאשה ומסרה עצמה למות – על פי שופטים יא, לו. אף תפילין הניחה – על פי ירושלמי, עירובין פרק י הלכה א. בזה בלבה – על פי שמואל ב' ו, טז. והעמידה שושלת מלכות – על פי רות ד, יז.